

DIAGNOZA PRZEDSZKOLNA 6-LATKA
arkusz badania gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole

INSTRUKCJA DLA NAUCZYCIELA

W skład proponowanych w niniejszym opracowaniu narzędzi do badania gotowości dziecka 6-letniego do podjęcia nauki w szkole wchodzi:

1. Diagnoza przedszkolna 6-latka. Arkusz badania gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole. **KARTA DZIECKA**
2. Diagnoza przedszkolna 6-latków. Arkusz badania gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole. **KARTA GRUPY**, stanowiąca zestawienie zbiorcze grupy,
3. DIAGNOZA PRZEDSZKOLNA 6-LATKA. Arkusz badania gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole. **INSTRUKCJA DLA NAUCZYCIELA**

Badanie wykonywane jest dwa razy w roku szkolnym.

Pierwsze na początku roku szkolnego, najpóźniej **w październiku**, zaś drugie w zależności od ustaleń wewnątrz danego przedszkola.

Jeżeli z ustaleń wewnętrznych danej placówki wynika, iż wyniki drugiej diagnozy mają być wykorzystane do opracowania ***Informacji o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej*** na druku określonym w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2010 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 97 poz. 624 ze zm.) wówczas badanie należy przeprowadzić **do końca kwietnia** danego roku szkolnego.

Po badaniu nauczyciel przekazuje informację rodzicom, wskazując z czym dziecko sobie dobrze radzi, a w czym wymaga wspomagania.

Zaobserwowanie umiejętności wymienionych w arkuszu odbywa się metodą obserwacji zachowania dziecka w ciągu całego dnia, a także poprzez konkretne sytuacje zadaniowe stworzone w celu sprawdzenia umiejętności. Należy wykorzystać pomoce, przedmioty dostępne w przedszkolu lub karty pracy. Na druku diagnozy nauczyciel znajdzie informacje na temat propozycji kart pracy, które mogą być wykorzystane do celów diagnostycznych.

Zaproponowane karty pracy znajdują się w pozycji „Arkusz diagnostyczny”.

Zaletą takiego rozwiązania jest fakt, iż nauczyciel pracujący ze wskazanymi kartami pracy może w ramach bieżącej pracy z grupą, realizując tematykę tygodnia, wykonać poszczególne karty pracy, a potem wykorzystać je do celów diagnostycznych, do oceny poziomu rozwoju danej umiejętności.

Do oceny poziomu umiejętności dzieci w niniejszej diagnozie zastosowano system punktowy gdzie:

- **2 pkt** – uzyskuje dziecko, które opanowało daną umiejętność,
- **1 pkt**– otrzymuje dziecko, które częściowo wykonało zadanie (*np. kartę pracy*), lub wykonuje zadanie przy istotnej pomocy nauczyciela,
- **0 pkt** – dziecko, które nie opanowało danej umiejętności.

W wyniku badania dziecko może uzyskać maksymalnie 118 pkt.

Sposób uzupełnienia karty diagnozy dziecka

Na karcie diagnozy dziecka nauczyciel w odpowiedniej kolumnie oznaczającej datę badania, przy kolejnych umiejętnościach wpisuje stosowną liczbę punktów, które następnie sumuje. Uzyskana przez dziecko ilość punktów, stanowi o osiągniętym przez nie poziomie rozwoju umiejętności, a tym samym stanie gotowości do podjęcia nauki w szkole podstawowej. Ze względów diagnostycznych określono:

- poziom **wysoki gotowości szkolnej**- gdy dziecko uzyska od **100 do 118 pkt.**
w ujęciu procentowym- 85-100 %
- poziom **średni**- gdy dziecko uzyska od **59 do 99 pkt.**
w ujęciu procentowym- 50-84 %
- poziom **niski** - gdy dziecko uzyska **58 i mniej punktów**,
w ujęciu procentowym- poniżej 50 %

Uwzględniając ilość, sumę uzyskanych wszystkich punktów nauczyciel, biorąc pod uwagę powyższe zakresy punktowe, określa poziom gotowości dziecka na jego karcie indywidualnej.

W sytuacji uzyskania przez dziecko niskiego poziomu gotowości szkolnej w I diagnozie (*58 lub mniej punktów*), zadaniem nauczyciela jest opracowanie indywidualnego programu wspomagania i korygowania rozwoju dziecka, który będzie realizowany przez nauczyciela w ramach bieżącej pracy w grupie, w danym roku szkolnym.

Oznaczenia kart pracy na karcie diagnozy dziecka

Karty pracy, które mogą być wykorzystane przez nauczyciela w czasie **pierwszej** diagnozy określono literą „a”, zaś karty przeznaczone do **drugiej** diagnozy- literą „b” przy numerze karty.

Sposób uzupełnienia karty - Diagnoza przedszkolna 6-latków. Arkusz badania gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole. KARTA GRUPY, stanowiącej zestawienie zbiorcze grupy.

Po wykonaniu badania wszystkich dzieci z danej grupy i uzupełnieniu kart indywidualnych, nauczyciel może wykonać zestawienie zbiorcze wyników grupy. Jest ono ważne z uwagi na przygotowanie informacji o grupie przedstawianej na radzie pedagogicznej podsumowującej semestr lub w celu opracowania kierunków pracy z daną grupą, wyciągnięcia wniosków do dalszej pracy.

Na karcie grupy nauczyciel umieszcza nazwiska i imiona dzieci oraz ilość, sumę punktów uzyskanych przez każde dziecko w danej umiejętności np. w **I**- wpisuje ilość punktów z **Umiejętności z zakresu rozwoju fizycznego i motorycznego**, itd. Te informacje przenoszone są z karty indywidualnej dziecka. Określa także sumę punktów uzyskanych przez każde dziecko oraz symbolem oznacza poziom jego gotowości do podjęcia nauki w szkole:

W- poziom wysoki

Ś- poziom średni

N- poziom niski

Po wpisaniu danych wszystkich dzieci nauczyciel może zsumować wyniki grupy uzyskując informacje o poziomie gotowości całej grupy. Może uzyskać także wiedzę na temat poziomu gotowości grupy w zakresie każdej umiejętności, np. suma punktów grupy uzyskanych w **I - Umiejętności z zakresu rozwoju fizycznego i motorycznego** świadczy o tym, w jakim stopniu

grupa jest przygotowana do szkoły we wskazanym zakresie. Tu należy dokonać matematycznego wyliczenia tzn. ilość punktów uzyskanych przez wszystkie dzieci, sumę podzielić przez ilość badanych osób. Uzyskana w ten sposób średnia wskaże nam poziom grupy w danej umiejętności przyjmując zakresy punktowe **wskazane poniżej (w tabeli)** dla każdej umiejętności. Jeżeli dzieci uzyskają średnią w **Umiejętności z zakresu rozwoju fizycznego i motorycznego na poziomie:**

4 pkt na każde dziecko- to jest to poziom wysoki

2-3 pkt- poziom średni

1- 0 pkt- poziom niski.

Oznaczenia zastosowane w instrukcji nauczyciela:

O- dana umiejętność nauczyciel diagnozuje za pomocą obserwacji w czasie zabaw dowolnych itp;

Z- w celu diagnozy tej umiejętności nauczyciel organizuje zajęcia, zabawy kierowane, sytuacje zadaniowe.

Karty pracy z „Arkusza diagnostycznego”

Lp	Opis sprawności	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności	
		TAK –2 pkt	Częściowo- 1 pkt
		Suma pkt dziecka	
DATA DIAGNOZY		IX- X	IV- V
I Umiejętności w zakresie rozwoju fizycznego i motorycznego		Suma pkt- 4	
<i>Poziom wysoki</i>		<i>4 pkt</i>	
<i>Poziom średni</i>		<i>2-3 pkt</i>	
<i>Poziom niski</i>		<i>1 – 0 pkt</i>	
1	Sprawnie chodzi i biega, zachowując równowagę.	O	O
2	Zręcznie rzuca i chwyta przybory.	O	O
II Umiejętności w zakresie samoobsługi		Suma pkt- 10	
<i>Poziom wysoki</i>		<i>10-8 pkt</i>	
<i>Poziom średni</i>		<i>7-5 pkt</i>	
<i>Poziom niski</i>		<i>4-0 pkt</i>	
1.	Samodzielnie ubiera i rozbiera się.	O	O
2	Prawidłowo wykonuje czynności higieniczne i samodzielnie korzysta z toalety.	O	O
3.	Dbą o swoje rzeczy i utrzymuje je w porządku.	O	O
4.	Umie poprawnie umyć się i wytrzeć oraz umyć zęby.	O	O
5.	Kulturalnie zachowuje się przy stole podczas posiłków.	O	O
III. Umiejętności w zakresie sprawności manualnej		Suma pkt- 12	
<i>Poziom wysoki</i>		<i>12- 10 pkt</i>	
<i>Poziom średni</i>		<i>9-6 pkt</i>	
<i>Poziom niski</i>		<i>5-0 pkt</i>	
1	Posługuje się przy rysowaniu i innych czynnościach zawsze tą samą ręką.	O	O

2	Prawidłowo trzyma przybory i stosuje odpowiedni nacisk podczas rysowania.	O, Z	O, Z
3	Kreśli znaki literopodobne i podejmuje próby pisania.	<i>karta nr 1a</i>	<i>karta nr 1b</i>
4	Kolorując, mieści się w konturze.	<i>karta nr 2a</i>	<i>karta nr 2b</i>
5	Sprawnie posługuje się nożyczkami.	Z	Z
6	Podejmuje i samodzielnie wykonuje prace plastyczno-konstrukcyjne.	Z	Z
IV. Umiejętności w zakresie rozwoju społecznego i emocjonalnego		Suma pkt- 18	
<i>Poziom wysoki</i>		<i>18-15 pkt</i>	
<i>Poziom średni</i>		<i>14-9 pkt</i>	
<i>Poziom niski</i>		<i>8-0 pkt</i>	
1.	Uczestniczy we wszystkich zajęciach proponowanych przez nauczyciela.	Z	Z
2	Przestrzega zasad ustalonych w grupie.	O, Z	O, Z
3.	Używa form grzecznościowych.	O	O
4.	Współdziała z innymi dziećmi podczas zabawy i wykonywania zadań.	O, Z	O, Z
5	Wykonuje przyjęte na siebie obowiązki i doprowadza pracę do końca.	O, Z	O, Z
6.	Nazywa emocje i uczucia swoje i innych osób.	Z	Z
7.	Potrafi ocenić postępowanie swoje, kolegów i bohaterów literackich.	Z	Z
8.	W sposób jasny wyraża swoje potrzeby.	O	O
9	Umie wyrazić swoje emocje w sposób adekwatny do sytuacji.	O	O
V. Umiejętności w zakresie wiedzy o otoczeniu społecznym i przyrodniczym		Suma pkt.- 12	
<i>Poziom wysoki</i>		<i>12- 10 pkt</i>	
<i>Poziom średni</i>		<i>9- 6 pkt</i>	
<i>Poziom niski</i>		<i>5- 0 pkt</i>	
1.	Podaje swoje imię i nazwisko, zna swój adres zamieszkania.	Z	Z
2.	Potrafi wymienić członków swojej rodziny (imiona, nazwiska, czynności zawodowe, miejsce pracy rodziców).	Z	Z
3	Wie, jaka jest teraz pora roku, nazywa poprzednią i następną.	Z	Z
4	Wie, jaki jest dzisiaj dzień tygodnia, jaki był wczoraj i jaki będzie jutro.	Z	Z
5	Potrafi powiedzieć, jaka jest dzisiaj pogoda.	Z	Z

6	Wymienia nazwy miesięcy w odpowiedniej kolejności.	Z	Z
VI. Umiejętności z zakresu rozwoju mowy		Suma pkt- 10	
<i>Poziom wysoki</i>		<i>10-8 pkt</i>	
<i>Poziom średni</i>		<i>7- 5 pkt</i>	
<i>Poziom niski</i>		<i>4-0 pkt</i>	
1.	Mówi poprawnie pod względem artykulacyjnym.	O	O
2.	Opowiada, co jest na obrazku, interpretując jego treść	<i>karta nr 3a</i>	<i>karta nr 3b</i>
3.	Rozumie polecenia nauczyciela.	O, Z	O, Z
4.	Potrafi dokończyć zdanie, tworząc logiczną wypowiedź.	<i>Przykładowe zdanie</i>	
		<i>Ola poszła do parku i ...</i>	<i>Adam grał z kolegami w piłkę i</i>
5.	Słucha i opowiada w zrozumiałym sposobie treść utworów literackich.	Z	Z
VII. Umiejętności w zakresie spostrzegania		Suma pkt- 16	
<i>Poziom wysoki</i>		<i>16- 13 pkt</i>	
<i>Poziom średni</i>		<i>12- 8 pkt</i>	
<i>Poziom niski</i>		<i>7- 0 pkt</i>	
1.	Układa obrazek z części.	<i>karta nr 4a</i>	<i>karta nr 4b</i>
2.	Rysuje figury po śladach.	<i>karta nr 5a</i>	<i>karta nr 5b</i>
3.	Rozpoznaje kolory (nazywa)	kolory podstawowe	kolory pochodne
4.	Rozróżnia kształty.	<i>karta nr 6a</i>	<i>karta nr 6b</i>
5.	Wskazuje 6 i więcej elementów, którymi różnią się 2 obrazki	<i>Karta nr 7a</i>	<i>karta nr 7b</i>
6.	Odwzorowuje obrazek	<i>karta nr 8a</i>	<i>karta nr 8b</i>
7.	Wskazuje takie same znaki graficzne	<i>karta nr 9a</i>	<i>karta nr9b</i>

8	Zna drukowane małe i wielkie litery.	Z	Z
VIII. Umiejętności z zakresu spostrzegania słuchowego		Suma pkt- 14	
<i>Poziom wysoki</i>		<i>14-12 pkt</i>	
<i>Poziom średni</i>		<i>11- 7 pkt</i>	
<i>Poziom niski</i>		<i>5-0 pkt</i>	
1.	Potrafi powtórzyć usłyszany rytm (wyklaskuje)	Z	Z
2.	Powtarza krótkie wierszyki i rymowanki.	<i>Np., Wpadła gruszka do fartuszka, a za gruszką dwa jabłuszka A śliweczka wpaść nie chciała, bo była niedojrzała”.</i>	<i>Np., Ślimak, ślimak wystaw rogi, dam ci sera na pierogi, Jak nie sera to kapusty, od kapusty będziesz tłusty”</i>
3	Wyodrębnia wyrazy w zadaniu	<i>Nauczyciel artykułuje zdanie – dziecko układa tyle klocków ile usłyszysz wyrazów np.: Tomek zbiera liście</i>	<i>Nauczyciel artykułuje zdanie – dziecko układa tyle klocków ile usłyszysz wyrazów np.: Ola maluje kolorowego motyla</i>
4.	Dokonuje analizy i syntezy sylabowej wyrazu	wyrazy do syntezy: ryba, samolot ,telewizor wyrazy do analizy: ser, balon, pomidor	wyrazy do syntezy: kogut, tulipan, piaskownica, lokomotywa wyrazy do analizy but ,rower ,telefon, czekolada
5.	Wyodrębnia głoski w prostych słowach.	Z	Z
6.	Układa rym do podanego wyrazu	<i>Nauczyciel pokazuje dziecku obrazki.</i>	
7.	Układa proste wyrazy z liter i potrafi je przeczytać	Z	Z
IX .Umiejętności w zakresie myślenia i kompetencji matematycznych		Suma pkt- 22	
<i>Poziom wysoki</i>		<i>22-19 pkt</i>	
<i>Poziom średni</i>		<i>18- 11 pkt</i>	
<i>Poziom niski</i>		<i>10- 0 pkt</i>	

1.	Liczy obiekty i odróżnia błędne liczenie od poprawnego.	Z	Z
2.	Orientuje się na kartce papieru.	<p><i>Nauczyciel podaje miejsce położenia klocka na kartce. Dziecko wykonuje polecenie.</i></p> <p>prawy górny róg – czerwony, lewy górny róg – zielony, prawy dolny róg – żółty, lewy dolny róg – niebieski</p>	<p><i>Nauczyciel podaje miejsce na kartce, dziecko z wykorzystaniem kredki maluje w odpowiednim miejscu pileczkę:</i></p> <p>prawy górny róg – pomarańczową, lewy górny róg – fioletową, prawy dolny róg – żółtą, lewy dolny róg – niebieską, na środku - brązową</p>
3.	Dostrzega związki przyczynowo-skutkowe, układając historyjkę obrazkową.	<i>karta nr 10a</i>	<i>karta nr 10b</i>
4.	Rozpoznaje kształty figur geometrycznych i porównuje ich wielkości.	kwadrat, koło, trójkąt	kwadrat, koło, trójkąt, prostokąt
5.	Rozróżnia prawą i lewą stronę ciała.	Z	Z
6.	Wskazuje położenie przedmiotów w przestrzeni.(na, przed, nad, pod, za , obok)	<p><i>Nauczyciel wydaje polecenie, które wykonuje dziecko:</i></p> <p>Położ misia na krzeselku, przed krzeselkiem itd</p>	<p><i>Nauczyciel wydaje polecenie, które wykonuje dziecko:</i></p> <p>Położ lalkę na stoliku, przed stolikiem, obok itd</p>
7.	Grupuje obiekty w sensowny sposób (min. 2 cechy jakościowe)	Z	Z
8.	Porównuje liczebność zbiorów, stosując określenia: mniej, więcej, tyle samo.	Z	Z
9.	Porządkuje zbiory według liczebności, np. od najmniejszego do największego.	<p><i>Zadaniem dziecka jest ułożyć w odpowiedniej kolejności np. tacki z kasztanami- 6 tacek, w których znajdują się odpowiednio: 0, 1,2,3,4,5 kasztanów.</i></p>	<p><i>Zadaniem dziecka jest ułożyć w odpowiedniej kolejności np tacki z jabłkami- 6 tacek, w których znajdują się w pierwszej- 1 jabłko w drugiej- 2 w trzeciej- 4 jabłka w czwartej- 6 jabłek w piątej- 9 jabłek w szóstej- 10 jabłek</i></p>
10	Zna cyfry od 0 do 9 i tworzy z nich liczby.	Z	Z
11.	Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10 przy pomocy palców lub zbiorów zastępczych.	Z	Z